

Куток робітничо-фермерської молоді

САМІ СЕБЕ НЕ ПІЗНАЛИ.

Коли Василеві Каліягину й Іванові Ткачукові, бувшим безпритульним, показали фотографію, як вони виглядали тоді, як їх забрали з вулиці в Києві до дитячої радянської установи — то вони самі себе не пізнали, хоч від того часу минуло тільки один рік.

Безпритульність серед дітей в Радянському Союзі! Хіба-ж ви про неї не чули? Хіба-ж ви про неї не читали?

Вистарчило глянути в яку-небудь "християнську" газету, щоб вчитатися в неї, що в Радянському Союзі всі діти не мають притулку, всі живуть в вулицях без хліба, без дому, без догляду й ніхто про них не дбає.

Справді: чи були в Рад. Союзі безпритульні діти? Чи є вони й тепер?

Так, були. Так, є вони й тепер. Хоч не стільки, як було попередньо, але є й тепер. Це-го ніхто не закриває, про це говорять найбільше сама радянська преса.

Де вони взиялися?

Вороги кажуть, що то більшовицька господарка їх наворила. А спитайте ви тих вороженьків:

— В Канаді й Злучених Державах не було й нема більшовицької господарки, а подивіться ви тут в містах, а побачите й тут дитвору також в знахмітті, виснажену... Ви не знаєте, чи є в неї дома. Або побачите таку молодь, що й має притулок, але виховання-ж її — хоч третю вулицю обминай. А поліційні рекорди? А щоденні замітки в англійській пресі?

А в Радянському Союзі був страшний голод. А там крім страшною капіталістичною війни була довга горожанська війна. Там були поважні й немовити причини, які породили оту страшний безпритульність, яка з часом стала хронічною, бо тягнула за собою дитвору з дому до авантюричного бродяжого життя.

Чи радянська влада тому потуряє? Ні. Вона з тим бореться завзято. Вона для та-

ких безпритульних позаклада-ла величезні доми-школи, цілі дитячі республіки, про одну з яких писали ми вже недавно.

Видовлює радянська влада безпритульних молодих "бродяг", падаєві, як їх називають на Україні й виховує їх на розумних громадян своєї країни.

Найкраще це показують нам два образки, які ми тут подаємо, що радвала робить з безпритульними.

Минулого року в Києві забрано велику партію безпритульних й дано їм притулок в трудовій комуні ім. Фрунзе.

Там всім підроскам дали не тільки кусок хліба й одяг, але й належне виховання. Дали можливість виказати свої здібності в тому напрямі, до якого хто з дітей мав нахил.

Група таких молодих хлопців в трудовій комуні ім. Фрунзе виказала велику музичну здібність. Ця група з 35 душ сформувала оркестру й виступає тепер в робітничих клубках, дитячих будинках. Як пишуть радянські газети — молоді оркестранти користуються всюди великим успіхом.

Ці молоді музиканти самі з себе тепер дивуються, чим вони були рік тому назад. А коли двом з них, Василеві Каліягину й Іванові Ткачукові показали їхні фотографії з того часу, як їх забрали з вулиці, то вони самі себе не пізнали.

Бо й справді, погляньте на цей образок, що з хлопців зробилося за рік. Вони стали не тільки музикантами, але й здоровими, розумними хлопцями, перед якими розкрита широка життєва дорога, і які, без сумніву, стануть завзятими працівниками радянського будівництва.

Ці два образки показують нам не тільки двох хлопців у двох цілком відмінних обставинах — вони символізують нам минуле й сучасне життя радянської країни.

Власними силами з нужди, голоду й руїни встала радянська країна, власними силами й величезними кроками при-мує нині до соціалізму.

3 ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

(Стаття надіслана зі Львова.)

Замітка Редакції. — Цими днями ми отримали із Львова дуже цікаву кореспонденцію про те, як живе й бореться українська молодь на землях Західної України, окупованих польською шляхтою. Кореспонденція тембиш цікава, що до цього часу ми ніде не зустрічалися з подібними описами. Нашій українській робітничо-фермерській молоді, вихованій вже в Канаді, тяжко зрозуміти умовини життя своїх молодих братів на Західній Україні під пятою польської шляхти. Кореспонденція, що ми її отримали й починаємо друкувати в цьому числі "У.Р.В.", не охоплює ще цілого життя української молоді на Західній Україні, однак вона багато нам оповідає про її умовини, в яких виховується там молодь. Тож ми рекомендуємо для перчитання цю кореспонденцію не тільки українській робітничо-фермерській молоді в Канаді, але й старшим.

З великою цікавістю й певністю на власну силу переступіє сьомірніч дитина поріг не своєї школи в Галичині. Та просидівши 4 — 5 годнів денно в тісних, брудних класних стінах, в смердючому повітрі — заслухавши базарних байочок, патріотичних розказів про воєнні грабіджі, морди, й невольні страхіття — за 4 — 6 років навчання притулою школа цілість дитини, вишпалоє зневіру у власні сили й таким залишається учень переступивши в останнє шкільний поріг на 13 — 14 році свого життя. Після того; цей молодий нарибок на 3 — 4 роки ходить самотас, жинє своїм власним, гуртовим життєм й "па-рубочить". Парубочить — й приглядається здалека завзя-тій і безпощадній боротьбі старшої молоді — фронтовиків праці зі стариками й середиками, оборонцями пансько-попівського ладу й вилвию.

Боротьба ця — то своєї суті клясова й ведеться зараз на всіх ділянках життя. По всіх культурно-освітніх, економічних та руханково-спортивних товариствах. Боротьба йде за робітничо-селянську просвіту, за перевиховання працюючих мас та молоді. Боротьба не легка й затяжна. Всі центральні повітові, а то й місцеві, установи вже по своїй традиції знаходяться у власті здекласованої української інтелігенції: попів, вчителів, адвокатів та куркулів й їхніх наемників.

Робітничо-селянська молодь повела боротьбу відкрито, з повною рішучістю, з начеркнутим ось яким пляном:

Зробити чистку від продажних, угодових елементів в себе на місцях по всіх товариствах та інституціях, усуваючи з про-воду ундівсько-попівську інтелігенцію, куркулів й неграмотів, а їхнє місце замінити клясово-свідомими товаришами. Заволодівши місцевою установою чи інституцією робітничо-селянська молодь, як делегати місцевих товариств, робить наступ на повітові, а то й центральні установи й там продовжує боротьбу, започатковану на низах.

Академічна молодь проти робітничо-селянського фронту

Пі саме ця боротьба заставляє обидва фронти, а то, пан-

сько-ухіським централям (УХО — Українсько-Християнська Організація, яка складається з попів), а то й державної поліції (про що свідчать масові політичні процеси).

То знов дасть себе почути молодь середнього, а головню вищого шкільництва враз зі своїм вожакою "залізним" студ. Боднарівичем, як "ундівсько-попівська боївка палочників" на з'їздах центральних установ та політичних вічах. Тієї-ж самої академічної молоді вживіє ще ундівсько-попівський фронт на перелосовані делегатів робітничо-селянського фронту на з'їздах українських товариств.

От тоді й Шептицький з юрвіської гори звільнює молодий клер від богослужбених чинностей й гонить їх на такій-то з'їзді, а так само й бурші з академічного дому-лавою пруть, як кажуть, "на біз з комуністами".

Чим є шкільна молодь в руках ундівсько-попівських вожа-ків ілюструють от хоч би один-два з багатьох фактів, які наводимо:

Устроєне Сель-Роб партія перредвиборче віче в Кутах, повіту Золочівського. Місцеві обидва попи з учителями висилають на те віче шкільних малолітків від 7 до 12 років й ті на час промови делегата Сель-Робу, на команду попів й вчителів свидуть й грають на губних гармошках, а то й так кричать аж лиця синіють...

Були загальні збори центрального Т-ва "Просвіти" у Львові в минулому році. Делегат "Просвіти" робітничо-

селянського фронту по своїй промові відчитує резолюції. На сцену, доклада теперішнього віце-маршалка польського сенату й голови "Просвіти" Михайла Галуцького виступили академічні палочники, а в той сам час їхній вислашник вискакує із-за кулісових дверей й вихватює папір з резолюціями від делегата. Правда тут й йому попало, так що ледво цілий вишов, а палочники із-за плечей віце-маршалка Галуцького вимахували палицями, не маючи вже охоти наступати активно на робітничо-селянських делегатів.

В одному з повітових містечків, в Золочеві, йде боротьба між ним й за Т-во ім. Шашкевича. Щоб мати перемогу на загальних зборах, ундівсько-попівський фронт з адвокатом Ваньом й попом Юриком вичеркують самовільно 76 членів товариства з робітничо-селянської молоді й трудової інтелігенції. До того всього закликали собі "ундівські боєвики" польську поліцію числом 69. З найменшими багнет-

тами в день загальних зборів стануло кілька кордонів поліції на дорозі й біля входу до-му Т-ва ім. Шашкевича, не про-пускаючи робітничо-селянської молоді. Хтось крикнув: "Збори почалися!". Тоді робітничо-селянські делегати, переважно молодь, кинулися вперед, прорвали поліцейські кордони й лавою подалися на сажу зборів т-ва. Тут в дверях салі загородила дорогу академічна молодь, а студент Вагу-льський вдарив палицею першого селянина, що проходив в салю. Тоді поспішали удари на ундівсько-попівський фронт з побитим черепом вивинили його ундівської партії. Побачивши це, ундівська "боєва" молодь, розсипалась по лісних норах.

Так — це кілька з багатьох тих картин боротьби, яка зараз йде на Західній Україні. (Кінець буде.)

Працюючи в літі, не забувайте про свою пресу. Коли Ви нічого не зробили для неї в місцї травні, то зробіть зараз. Постарайтеся, щоб Ваша травнева ліста була заповнена.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ОДИНОКІЯ В КАНАДІ ЧАСОПИС ДЛЯ РОБІТНИЧОЇ І ФЕРМЕРСЬКОЇ МОЛОДІ В АНГЛІЙСЬКІЯ МОВІ

THE YOUNG WORKER

Виходить раз на місяць.

Помічте цікаві статті про рух працюючої молоді в Канаді й других країнах. Витя, як організувати й вести боротьбу за краще життя працюючої молоді.

ПЕРЕДПЛАТА 50 ЦТ. НА РІК. ПОДИНОКЕ ЧИСЛО 5 ЦТ.

Адреса:

THE YOUNG WORKER

Room 12, Athena Building, 163½ Church St., Toronto 2, Ont.

ЕДМОНТОНСЬКА МАНДОЛІНОВА ОРХЕСТРА ВІДДІЛУ СЕНЦІЇ МОЛОДІ ТУРФДІМ НА ОБІЗДЦІ.

Едмонтонська Мандолінова Оркестра Відділу Сенції Молоді ТУРФДім під проводом т. Д. Вихристого виїжджає цими днями в концертну обіздку в поладневу Альберту й відвідає слідуочі місцевости: Келгари, Вейн, Дромгелер, Роздейл, Колгорст, Летбридж, Колен, Белвіо, Блейрмор, Гілкредст, Ферні й Кенмор.

ВАСИЛІЙ КАЛІЯГІН І ІВАН ТКАЧУК, бувши безпритульн. Их взято з вулиці в Києві минулого року такими, як вони виглядають на фотографії з лівого боку, й зроблено з них таких, як вони виглядають на фотографії з правого боку.

ДЖЕК ЛОНДОН. ЗУСТРІЧ

(Продовження.)

Поставивши свій обід на скриню, обоє сіли проти Меснерів. А він простягся на лаві, ліг на бік і голову рукою підібрав. Було так-тісно, що виходило наче вони втрюх сидять коло одного столу.

"З якої часті Штатів ви прибули?" спитав Меснер.

"Із Сен Франциска", відказав лікар. "Я тут уже два роки".

"Я так само з Каліфорнії", мовив Меснер. Жінка на його подивилась благуючи, а він усміхнувся й провадив далі.

"З Берклею, знаєте?"

Лікар зацікавився.

"Каліфорнійський університет?"

"Так. Випуск 86-го року".

"Я хотів спитатися, чи не були ви там професором? Ви нагадуєте мені цей тип".

"Прикро мені чути це від вас", усміхнувся Меснер. "Я волів би скидатися на шукача діамантів, чи на погонича собак".

"А про мене він так само скидатися на професора, як ти на лікаря", перебила їх

жінка.

"Дякую..." промовив Меснер і звернувся до її товариша.

"До речі, докторе, скажіть, будь ласка, як ваше прізвище?"

"Гейсорт, коли поймете віри на слово. Свої картки я покинув разом із цивілізацією".

"Отже — містрис Гейсорт", усміхнувся Меснер і вклонився.

Вона кинула на його погляд цього разу більше гнівливий, аніж жалісний.

Гейсорт хотів було довідатися про ймення подорожного, але тільки він зібрався спитати, як Меснер перебив йому-мову.

"Чого доброго, докторе, ви зможете задовольнити мою цікавість. Років зо два або зо три перед цим сталася скандальна історія в університетських колах. Жінка одного англійського професора, — даруйте на-елові, містрис Гейсорт, — утекла, кажуть, з якимсь лікарем із Сен Франциска. Але прізвища його не пригадаю зараз. Ви пам'ятаєте цей випадок?"

Гейсорт хитнув головою.

"Свого часу це наробило розголошу. Він звався Вомба, Грегем Вомба. Він мав велику практику. Я його трохи знав".

"Отже цікаво було-б знати, як ім повелоз далі. Я був дуже вражений, як я вам казав. Вони наче за водою пішли і слід їхній запах".

"Так, він хитро сховав кінци у воду". Гей-

сорт прокашлявся. "Чутка була, що вони по-далися у південне море на якомусь торговельному кораблі й загинули в тайфуні... чи щось таке...".

"Такого я щось ніколи не чував", сказав Меснер. "А ви пригадуєте цей випадок, містрис Гейсорт?"

"Дуже добре пам'ятаю", стримано відказала жінка. "Пістриманий голос зовсім не пасував до запаленого з гніву обличчя, і вона відвернула, щоб Гейсорт не міг цього побачити.

Знов доктор мав спитатися в того, як він зветься, але Меснер зауважив:

"Цей лікар Вомба, я чув, був дуже гарний і надто вмів, як то кажуть, догоджати жінкам".

"Ну, коли воно й було, то він сам це покинув по тій пригоді", буркнув Гейсорт.

"Я ще чув, що та жінка була тяжкої вдачі. Ще в Берклею говорили, що її чоловікові жилося не з медом".

"Про це я ніколи не чув", мовив Гейсорт.

"У Сен-Франциску чутки були як-раз інші..."

"Ніби жінка була мученицею, еге? — розп'ятою на шлюбному хресті?"

Доктор хитнув головою. А в сірих Меснерових очах грала цікавість, коли він провадив далі:

"Цього можна було сподіватися, кожна павля має два кінци. Живучи в Берклею, чув я намови тільки про неї. А вона, здається дав-ньоко жила в Сен-Франциску".

"Налий мені трохи кави, будь ласка", сказав Гейсорт.

Жінка, відиваючи кави, голосно розсміялася.

"Але-ж ви й точите теревені, — чисто старі баби!"

"Коли-ж цікаво", всміхнувся до неї Меснер, а тоді звернувся до доктора:

"Чоловік її, здається, не мав лихого слави в Сен-Франциску?"

"Навпаки, він пишався своєю моральністю", гаряче говорив Гейсорт, вдаючи, що зацікавлений. "Тільки він був трохи схоластик, понура, ані кралпини гарячої крові".

"Ви його знали?"

"В-вічі його ніколи не бачив. Я не вчавив в університетські кола".

"От вам і другий кінець палиці", мовив Меснер, наче безсторонний суддя. "Правда, що він не був фізично видатною людиною, але не можна сказати, щоб ужо такий похлий. Він брав діяльну участь у студентському спорті, був собі не без хисту, написав п'єсу, що мала великий успіх. Чув я, що його мали настановити керівничим англійського відділу, аж стала ця пригода, — він подався на демісію і виїхав. Це зовсім розбило, здається, його кар'єру. В усякому разі це вважалося за велике для його нещастя: казали, що він дуже любив свою жінку".

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забуйте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фермерської молоді.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати!

На цілий рік передплата вносить тільки 50 центів.

Подинкове число 5 ц.

Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD
Pritchard & McGregor Sts.,
Winnipeg, Man.

(Далі буде.)